

GLAS NARODA.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Štev. 10.

New York, 3. februvarija 1900.

Leto VIII.

Vse narobe.

V drži Kentucky so razmere napete.

Ali nastane revolucija?

Frankfort, Ky., 31. jan. Dopoldne je bilo še upanje za zavrtnost: rešenega in smrtno ranjenega demokratičnega gubernerskega kandidata Goebela, da okreva. Popoldne pa se je na slabše obrnilo. Proti 1. uri popoldne sti ga prišli obiskati njegovi dve sestri. Goebel ju je pozdravil z slabotnim glasom. Ko sta ženski zapustili bolnišnico, so jima zdravnik razložili, da je Goebelovo življenje na koncu. Sestri sta hudo jokali in ni jih bilo moč potolažiti. Nekaj ur pozueje je Goebel njegov duhovni prijatelj podelil slednjo popotnico.

Kakih 1000 vojakov milice tabore je pred državnim poslopjem. Zelo je mraz in zama se skušajo vojaki pri ognjih ograti. Pred državnim poslopjem, ktero republikanski uradnik že več dni niso zapustili, stoje topovi in nihče ne sme prestopiti vojne črte generala Colliera, pribojnika republikanskega gubernerja Taylora. Nihče ne gre brez orožja na cesto. Vsi politikarji, posebno republikanci v uradu nosijo v svojih žepih jeden ali več velikih revolverjev. Mnogo jih pa nosi svoje orožje kar očitno.

Odhod postavodajalstva, kteri je razmotrival gubernersko velilno vprašanje, je hotel predzadno noč pripoznati Goebela kot pravilno izvoljenim. Istotako so hoteli priznati izvolitev Johna Marshalla, demokratskega kandidata podpredsednikom. Danes so nameravali ta sklep od postavodajalstva potrditi in potem Goebela takoj zapriseči. Goebel naj bi potem imenoval novega glavnega pobočnika, in ako bi se milica upirala istega ubogati, izdal povelje za preosnovo milice.

Postavodajalstvu pa danes dopoldne ni bilo dovoljeno imeti seje, kajti gubernier Taylor je izdal proklamacijo, v kateri naznanja, da je v Kentucky, osobito pa v Frankfortu nastala vstaja, in zato določil, da postavodajalstvo odloži svojo sejo in se 6. februvarija v Londonu zopet snide. London je mesto divjega gorkega okraja, kjer bivajo večinoma le republikanci.

Demokratiški Mani postavodajalstva so razkačeni nad Taylorja in od raznih strani se je čulo pretenje, tudi njega umoriti. Podali so se iz od vojakov zasedenega kapitola v Operahouse, da bi tam zborovali. Ko so tudi to poslopje našli od vojakov zasedeno, podali so se v Court house, kjer so jim tudi vojniki zabranili. Nato je demokratiški predsednik Trimble predložil dan shoda postavodajalstva, da se se le na nj. gov. poziv zopet snide.

Po noči so se sešli demokrati v Capitol hotelu, priznali Goebela izvoljenim in ga zaprisegli kot gubernerja. Na to je slednji izdal proklamacijo in uredil preosnovo milice. Jutri bodeta oba gubernerja drug proti drugemu izdala ustavno povelje. General Collier, poveljnik vojakov je izdal povelje, zapreti vse člane postavodajalstva, kteri bi se okrat poskusili v Frankfortu zborovati.

V Londonu demokrate najbrže ne bodo šli, ker mislijo, da bi jih tam pomorili. Republikanci so danes večer odrinili v London. Court of Appeal se je danes razšel in se ne bode popreje sešel, dokler vojaštvo ne ostavi mesto. Uzrok temu je, ker sta sodnika Hazelrigg in Hobson obila brezimna pisma, da bodo tudi nju ustrelili. Taylor je baje izdal zoporna povelja proti

Gebeliti v postavodajalstvu, da jih bodo tožili radi zarote proti državi. Predsednik Trimble je zatožen, da je poskušal prekučiti vlado. Ves dan prihajajo vojaki in oboroženi. Iz Lexingtona je dospelo krdele politikarjev, kterm je sledil deček z revolverji in naboji napolnjenim kovčgom. Danes so E. E. Barton in drugi demokratični člani postavodajalstva izdali nastopno izjavo: „Taylorova proklamacija se ne upira niti na dejstva, niti na postav. V Kentuckyju ne vlada nikak vstaja, pač pa se vojaštvo vede nepostavno. In ako bi tudi bila tu vstaja, gubernier vendar nima pravice postavodajalstvo odpušiti, to se zamore zgoditi le v sporazumljenju obeh hiš.“

John Burke, državni solski nadzornik, iz čegar pisarne je bil Goebel ustreljen, je rekel danes: „V tork ne nisem bil v Frankfortu. Da je zločinec streljal iz moje pisarne skoraj ne morem verjeti; res je, da sta me v ponedeljek večer dva ptujca prosila jima dovoliti v moji pisarni prenočevati, ker so bili vsi hoteli prenapolnjeni. Izpolnil sem njihovo željo in mislim, da sta drugo jutro pisarno zopet zapustila. Ako bi ju videl, zamogel bi ju najbrže spoznati in sem pripravljen oblasti pri zasledovanju zločincev podpirati.“

Vsled večerajšnega napada je izginol razpor med demokrati Kentuckyja radi srebrnega vprašanja in Goebelovega napora, zjediniti državno moč v rokah gubernerja. Vsi demokrate so danes v tem jedini, da mora napad biti maščevan, in najbrže bode tekla še kri predno bode zopet vse v pravem redu.

Milica je popolnoma na strani republikancev in se niso nič storili, da bi zasledili hudodelca. Republikanski državni uradniki tudi še niso razpisali nagrade za vjetje morilca. Ni čuda, kajti uradniki so si najbrže sami izmislili napad in morila najeli.

Velika množica ljudstva obsoja republikance in njihovo postopanje. Celo Goebelu nasprotno časnikarstvo priznava, da Taylor nima pravice, postavodajalstvu zabranjevati seje. Časnikarstvo tirja, da se izpolnjuje določila ustave, ter pravi, da je bil napad na Goebela nakana na vse ljudstvo. Iz vseh delov države prihajajo vprašanja demokratskih uradnikov, kteri hočejo z 200 do 1000 možmi korakati v Frankfort. Odgovorili so jim, da naj le doma ostanejo in potrpe. Brez tega odgovora bi bilo v par dnevih najmanj 30 000 mož prišlo v mesto.

Položaj v Kentuckyju.

Frankfort, Ky., 1. feb. Gubernier Taylor je danes pomilostil Douglasa Haysa, kteri je bil radi obsoja obsojen v petletno ječo. Vjetnik in njegov jetnišničar se upirata pripoznati to pomilostenje. Komisariji jetnišnice podpirajo jetničarja. Kakor pravijo bode prišel oddelek vojakov, da odvde kaznjence iz ječe. Jedna tukajšnja bank se je izrazila, da ne bode sprejela Taylorovih čekov, dokler sodnje ne določijo, da so isti postavn.

Glavnemu pribojniku Collieru oddajajo zaboje zstreljivom. Mostovž pred njegovo pisarno je do stropa napolnjen z naboji. Pred kapitolom vlada največja delavnost. Odeje za vojaške razkladajo in in vse kaže nato, da se pripravljajo dolgo časa tukaj ostati. Danes so senatorji zopet poskusili iti k zborovanju v državno poslopje, toda dospelši do glavnega vhoda, vrtili so jih nazaj vojniki z nastavljenimi bodali.

Sploh pa je položaj v mestu kakor večeraj večer. Državno poslopje

je videti kakor bi bilo v oblegalnem stanju. Na Capitol Square stoje tri državna poslopja. Na z snegom pokritih prostorih okrog poslopij goré ognja, pri kterih se grejejo vojaki. Pri vsakem vходу stojte dve straži, kteri brez dovoljenja glavnega pribojnika nikogar ne pustite notri. Na vsakem vogalu državnega poslopja stoji Gattlingov top. Pred vrati pisarne gubernerja Taylorja in njegovih svetovalcev stoji tudi straža. V splošnem je mesto videti mirno, razun na mostovžih hotela se nikjer ne zbiraže večje množice.

Hud mraz.

Slednje dni je nastal hud mraz, kteri se razteza po vsem iztoku in novoangleških državah, potem od reke Mississippi do osrednje, ga zaliva in srednje Floride. V Jacksonville je kazal termometer 4, v White Riveru 50, Sault St. Marie, Mich., 30, v Duluthu in Huronu 20, v Chicagu 8 stopinj pod ničlo. Vsled hudega mraza morajo ubožni ljudje veliko trpeti. V New Yorku so našli več siromakov obojega spola, ktere je mraz omagal, na cesti. V mestnem prenočišču se je jedno noč oglasilo 344 oseb med temi 30 žensk. Bili so ljudje razne starosti in med njimi več moških, kteri so prišli od družih krajev v nadi tukaj pri gradnji tunela delo dobiti. Pri odseku za deljenje podpore se je oglasilo posebno veliko število nad 70 let starih ljudi.

Obsojen v devetletno ječo.

Vitenzi Zeiga, kteri se je pri igri sprl z svojim rojakom H. Zermakom in istega tako hudo pretepel, da je kmalu potem umrl, je bil te dni od okrajnega sodišča v New Brunswicku obsojen v 9letno državno ječo.

Odprava smrtno kazni.

Albany, N. Y., 31. jan. Maherjev predlog za odpravo smrtno kazni, kteri določuje za umor prve vrste dosmrtno ječo, za umor druge vrste pa 25 let zapora, je danes odbor konečno razmotrival, do odloka pa bode prišlo še le prihodnji teden. Priporočevalci predloga upajo, da bode njegova osoda letos bolj ugodna, in da bode istega tudi odbor priporočal. Pri današnjem razmotrivanju so bili čutili glasovi za predlog, nobenega proti njem. General Newton N. Curtis iz St. Lawrence countyja, kteri je predlog pred večmi leti predložil državnemu postavodajalstvu in kongresu in cd tistega časa neumorno agitiral za odpravo smrtno kazni, je bil osobno navzoč. Dokazal je, da smrtna kazneništevilu umorov ni zmanjšala, pač pa, da se je zmanjšalo število v onih državah, kjer je smrtna kaznen odpravljena.

Kitajsko novo leto.

31. januarja so Kitajci praznovali novo leto, 26. sedajne vlade v njihovem političnem koledarju. Kitajci so ta dan v New Yorku šetali po cestah v najboljsh oblačilih, se pozdravljali in si medsebojno voščili srečo. V tempeljsh so kadili svojim lesenim bogovom se seziganjem dišečega papirja, na kterem so bile spisane molitve. Znanici in prijatelji so drug drugega obiskovali in se gostili pri polnih akledah rib in „saki“ steklenicah. Zvečer so bile hiše z lampijoni razsvitljene. Na ta dan zadobi ljudstvo splošno odpuščanje grehov, in si odpušča osobne zamere.

Tornado vrgl vlak raz tira.

St. John, N. F., 31. jan. Silen tornado je odtrgal vozove ekspresnega vlaka Newfoundland železnice od lokomotive, jih vzdignil v zrak in treščil v močvirje. Lokomotiva je ostala nepoškodovana.

Požari.

Požar na 5. Ave. v New Yorku.

Ob 11. uri zvečer je nastal te dni ogenj v petnadstropnem poslopju na 5. Ave., v kterem je bila velika zaloga hišne oprave. Ieti čas ni bilo nikakor v poslopju. Ogenj je nastal v kleti in se razširil s tako velikansko hitrostjo, da so bila žvsa nadstropja v plamenu, ko so dospeli gasilci. Pristavili so 60 devljev dolgo lestico in pričeli gasiti. Ker so bile tudi sosednje hiše v veliki nevarnosti, morali so jih prebivalci ostaviti, vzemši seboj dragocenosti. Pri gasenju sta bila dva gasilca od dima omamljena. Po trirnem trudopolnem delu so ogenj pogasili. Škodo cenijo na \$200.000.

St. Louis, 31. jan. Šestnadstropno poslopje na 4. in Spruce Str., v kterem je imela trgovino tvrdka „Aroma Coffee & Spice Co.“, je danes pogorelo. Škode je \$100.000.

Wihita, Kans., 31. jan. V Winfield, kraju 40 milj od tukaj z 6000 prebivalci, je večeraj večer nastal velik požar. „Heckney Block“, veliko trnadstropno poslopje, ktero je veljalo \$125.000, je z vso vsebino vpepeljeno in 100 oseb postalo brez doma; tudi „Arlington Hotel“ in Butterjev hlev in v njem vsi konji je pogorel.

Ogenj v šoli.

Trenton, N. J., 2. feb. V Livingstonu v javni šoli je danes popoldne nastal ogenj, pri kterem sti bili dve šolarici tako hudo poškodovani, da je dvomljivo, ako bodeti okrevali. Razun tega je še več družih več ali manj hudo poškodovanih.

Ogenj je nastal v kleti. Ko se je razlegel po poslopju klic! „Ogenj!“, so učelice takoj izdale za take slučaje določena povelja, ktera so otroci točno ubogali. Vse je šlo gladko, dokler niso zapazili, da se je plamen že prijel stopnjice. Nekteri otroci so vkljub temu hiteli po stopnjicah navzdol in drugi bi jim bili sledili, da jih niso učelice zadržale. To je bila njihova sreča, kajti takoj so padle skupaj stopnjice. Šolarjem v drugem nadstropju je bila pot k begu odrezana. Ker poslopje ni imelo požarnih lestev, ni otrokom drugega ostalo kakor raz okna poskakati. Bliskoma se je razširila v okolici vest o požaru in nemudoma so hiteli skupaj ljudje z odejama, ktere so razpeli in držali močni možje. 125 otrok je poskakalo na razpete odeje. Razun zgoraj omenjenih smrtno poškodovanih je pet deklic in dva dečka več ali manj hudo ranjenih.

Velika škoda vsled požara.

Indianapolis, Ind., 1. feb. Požar, kteri je danes popoldne ob 3. uri nastal v groceriji na debelo George W. Stouta je napravil škodo \$350.000. Tudi sosednja poslopja so bila vpepeljena.

Požar in mraz.

Dayton, O., 1. feb. V tovarniškem delu mesta je danes jutraj okolu 8. ure nastal ogenj in nekaj časa pretil uničiti ves del mesta. Pri gasenju je gasilce zelo oviral hud mraz. Ogenj je vpepelil osmero poslopij; kolodvor za tovor „Big Four“ železnice so rešili, samo pisarno so pogorele.

Pri tem požaru so bili trije gasilci po zrušenem zidu hudo poškodovani; v bližnji hiši so pa napravili začasno bolnico, kjer so našli približno 20 gasilcev in pri ognju delujoče osebe kterm so ušesa ali roke zmrzile.

Ogenj v šoli.

St. Louis, 1. feb. Sestra Stanislava, učiteljica in Mary Floley, učenka, sti danes postale žrtve požara v parohialni šoli občine St. Lawrence O'Toolas na 14. in O'Fallon St. Dve sto otrok in dvanajst sester učiteljic se je danes nahajalo v štirinadstropnem poslopju, ko je popoldne nastal ogenj. Takoj so opredile varnostno naredbo in otroke postavile v red ter jih odpeljale na prosto. Tam so pa pogrešali sestro Stanislavo in učenko Mary Floley; najbrže se te dve niste zamogle rešiti. Gasilci ju je našel ne zavedne v četrtem nadstropju in nesel na prosto. Obe sti preje umrli, predno je dospela poklicana ambulanca. Le hladnokrvnosti sestrin redovnikov se je zahvaliti, da ni nastala večja nesreča in pohabljen med otroci, ko je zavladal strah; le malo kak otrok je poškodovan.

V teku popoldneva je nastal ogenj v trinadstropnem poslopju šte. 3154 Franklin Ave., last fotografa Julius C. Straussa in je popoldnoma pogorelo. Škodo cenijo \$100.000, to pa prouzroča zguba dragocenih plošč.

Drugi požari.

Filadelfija, 1. feb. Trgovinsko poslopje Josip Parker in sin v Germantown, predmestju tega mesta, je danes vpepelil požar in napravil \$30.000 škodo.

Ada, Minn., 1. feb. V Bangovi prodajalnici nastali požar je razširil na deset poslopij in napravil škodo \$75.000.

Cassleton, N. D., 31. jan. Večeraj večer je tukaj pogorelo petnajst trgovskih poslopij. Škode je \$50.000.

Lowell, Mass., 1. feb. Cel blok hiš na Merrimac St. je danes popoldne uničil ogenj. Neka žena je postala žrtev požara, jeden gasilec je pa hudo poškodovan.

Wilmington, Del., 1. feb. Tovarna „Illinois Leather Co.“ je danes pogorela; tudi več sosednih poslopij je poškodovanih.

Padel v vroč petrolej.

V Queens County Oil Works v Long Island City je 22letni Dennis McGrath padel v veliko z vročim petrolejem napolnjeno posodo. Nesrečni mladi mož je bil tako strašno opečen, da je drugi dan v bolnišnici, kamor so ga prepeljali, v groznih mukah izdihnil svojo dušo. McGrath je delal v tovarni, tekol po deski čez posode, se izpodtaknil in padel v olje. Ko so ga sodelavci izvlekli vun, je bil poparjen od nog do glave.

Mornarji v bedi.

Washington, 1. feb. Amerikanski poslanik Fee v Bombayu v Indiji je poročal državnemu oddelku, da se pri njem mnogokrat oglašijo ameriški pomorščaki, kteri so popolnoma brez sredstev. Mož je mnenja, da se v New Yorku nahaja kaka družba ljudi, ktera dela kupčijo s tem, da kapitane ladij lažejo in jih egoljufajo, ker jim popolnoma za morskno službo nezmogne ljudi natvezijo, ti pa potem ne dobé na nobenej ladiji službe, da bi se nazaj vrnili, ostanejo v Indiji in so izročeni veliki bedi. Več slučajev je navel z imeni in prosi, da bi se tako sleparstvo poskušalo kolikor mogoče ovirati, ker preveč se oglašja tako zapeljanih ljudi pri njem brez sredstev.

Sedem oseb utonilo.

Washington, 2. feb. Pomožni tajnik Hill je dobil nastopni brzojav: Ladija „M. Innis“ vozeča iz Galvestona proti Bragosi in Santiagu se je na mehiškanski obali razbila. Sedem oseb je utonilo.

Ciganska kraljica umrla.

V ciganskem taboru med Elizabethom in Newarkom je te dni v lahnem šotoru umrla Sadie Evans, kakor pravijo najbogatejša in najstarejša ciganka v tej deželi. Zapustila je baje demante v vrednosti stotisoče dolarjev. Rojena je bila l. 1794 na Angleškem. Pred kakimi 50 leti je prišla z njenim možem Robert Evansem v Zjed. države in od tistega časa potovala od kraja do kraja. Pogreb kraljice bode 3. februvarija z velikimi slavnostimi po običaju ciganskega roda.

Koliko varimo, žgemo in pijemo.

Washington, 1. feb. Zvezna vlada je letos dosedaj izdala 199.729. osebam dovoljenje za prodajo opojnih pijač. Razun tega je 12.327 oseb dobilo dovoljenje na izključno prodajo varenih pijač. Kakih 4496 osebam so izdali dovoljenja za prodajo na debelo. Ako računamo, da za jedno dovoljenje delajo samo tri osebe, posluje tedaj pri prodaji opojnih pijač 661.554 oseb, ali na vsakih 114 prebivalcev jedna osoba, ako štejejo v Zjed. države 75 milijonov prebivalcev. V minolem letu so porabili za izdelodanje opojnih pijač 25.267.901 busljev žita in 2.198.512 galon sirupa, iz kterega so naredili 107.618.120 galon špirta in 1.657.808 galon žganja. Na vsako osebo prebivalstva, bodisi mož, žena ali otrok pride torej 1½ galone. Pri takojšnji statistiki pa temperenclari naše dežele pretakajo grenke solze.

Truplo v zaboji.

Sious City, Iowa, 31. jan. Po United States Express Co. je došel sem iz Baltimore zaboj, iz kterega je prihajal strašen smrad. Zaboj je bil naslovljen na John L. Bradforda in ker istega niso mogli najti, postavili so zaboj v kraj. Ko je postajal smrad vedno bolj neznesen, odprli so zaboj in našli v njem truplo kakih 54 let starega moža. Truplo je bilo oblečeno samo v srajco. Obrzav sled gnjilobe ni bilo moč spoznati. Sivi lasje in brada so bili na kratko odrezani. V gorenjih deljustih je imel umetne zobe. V zaboji je bilo več raznih časopisov iz Baltimora.

Zaboj je bil 24 palcev širok, 38 palcev dolg in 18 palcev visok, s zaleznimi obroči obdan in tehal s truplom vred 190 funtov. Voznina za zaboj ni bila plačana.

Umor in samomor.

Chicago, 1. feb. Nikolaj Hotzler je danes zabodel gospo Louiso Schaeffer v njenem stanovanju 4435 Princeton Ave., potem pa sam sebe ustrelil. Snubil je to gospo, a ker mu je odrekla naklonjenost in ni hotela postati njegova žena, je najbrže v blaznosti izvršil grozno dejanje.

SEVEDA...

misli vsako pivo je
dobro — Večinoma
je tudi

TODA...

ako si kdaj pokusil

SUPERIOR STOCK

pivo, potem veš, da je boljše
nego dobro. — Isto je NAJ-
BOLJŠE

Bosch Brg. Co.

LAKE LINDEN, . . . MICH.

PRODAJA SE POVSODI V
SODČEKIH IN STEKLE-
NICAH.

Entered as second class matter at the NEW YORK, N. Y. Post office October 2. 1893

„GLAS NARODA“

List slovenskih delavcev v Ameriki.
Izdajatelj in urednik: Published by
F. SAKSER.
109 Greenwich St. New York City.

Na leto velja list za Ameriko \$3.—,
za pol leta \$1.50,
za Evropo za vse leto \$1.50,
za pol leta \$3.50,
za četrt leta \$1.75.
V Evropo pošiljamo list skupno
dve številki.

„Glas Naroda“ izhaja vsako sredo
in soboto.

„GLAS NARODA“

(„VOICE OF THE PEOPLE“)

Will be issued every Wednesday
and Saturday.
Subscription yearly \$3.

Advertisements on agreement.

Za oglase do 10 vrstic se plača
30 centov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti
se ne natisnejo.

Denar naj se blagovolji poslati po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznani, da hitreje najde-
mo naslovnika.

Dopisom in pošiljatkam naredite
naslovom:

„Glas Naroda“,

109 Greenwich St. New York City.

Nevarnost Kulijev za Evropo.

Vsemu evropskemu kontinentu,
posebno pa Nemčiji, preti vnovič
nevarnost o velikem uvozu Kulijev.

Rekli smo posebno Nemčiji in
to zato, ker tam trgovina in obrt-
nija še vedno prav dobro procvitata,
gotovih obrtniških strokah pri-
manjkuje celo delavskih moči in to
daje povod podjetnikom, da mislijo
kako bi pričeli uvažati kitajske ku-
lije, najbolj pa se tem skomina po
njih cenem delu.

Nemški delavci so se o tej zadevi
pričeli že zanimati in jo s paznim
očesom zasledujejo, toda tudi me-
ščanski krogi, kolikor jih ni narav-
nost v zvezi s podjetništvom skrb-
no zro v bodočnost. V nekem me-
ščanskem listu je nevarnost Kulijev
tako popisana, da je precej znanega
ameriškim delavcem zanimajočim
se za svoje interese, pri vsem tem
pa tudi precej novega. Ta list piše:

„Kitajec, kterega je najprej pri-
čeli že zanimati in jo s paznim
očesom zasledujejo, je „Kuli“
to se pravi dninar brez sredstev,
kteremu živi iz rok v usta, ne razume
nikakega rokodelstva, sprejme vsako
delo, ter se zadovoljuje z uborno
plačo, najslabejšo hrano in najsla-
bejšim stanovanjem. Neverjetno
je, kako malo je potreba, da se
Kuli pri življenju ohrani. Ako dobi
dvakrat na dan delež riža v vodi
kuhanega, pri tem pa kosček slane
ribe ali špeha je s tem preskrb-
ljeno za njegovo življenje. Nekaj
zelo cenega sočivja, katero pri nas
živini prepuščamo, je v istočni
Aziji dodatek k riževi hrani. K
večjemu o praznikih si privoščijo
Kuli kos svinjskega mesa, ali nje-
mu kot najboljša elastna jed znano
— raco, med tem mu je pa tudi
kak pes brez gospodarja dobra pe-
denka. Njegova obleka je par raz-
trganih čunjev in iz ličja spleten klob-
uk, poleg tega pa je mala pipa iz
medenine in mogoče umazana, raz-
drapanav oljena odeja, katero vedno
seboj nosi je vsa njegova imovina.
Po težavnem delu, katero spremlja
surovo karanje ali tepenje njegove-
ga delodajalca, se ubogi Kuli zve-
der vleče na kakem bolj varnem
prostoru na trda tla, skrči ude in
zaspi ter mirno spi do jutra, ker
boljše postelje ni bil nikdar vajen
in tako nadaljuje svoje pasje življe-
nje. Na tisoče teh ljudi je najti v
kitajskih lukah, tam se družijo z
raznovrstno druhaljo in pusté najeti
od raznih agentov.

Kako nastopi Kuli poleg evro-
pejskega delavca? V istočni Aziji se

zamore preživitariti z 10 markami
(\$2) na mesec. Navadni zaslužek
za krepke ljudi je v prenapolnjenem
Kitaju 15 mark na mesec.

Računajmo, da bi isti Kuli na
Nemškem potreboval za svoje živ-
ljenje 15 mark, 5 mark za obleko,
in druge potrebe 5 mark, toraj
bi imel na mesec stroškov 25 mark,
in s tem mogočnost, da bi delal
mnogo ceneje nego vsi drugi delav-
ci. Kako veliko tekmovalstvo bi na-
stalo za domače delavce, kateri se
ne boré samo za lastni kruh, tem-
več imajo tudi skrbeti za svoje dru-
žine, vzgajati imajo za državo, toli-
kanj dragoceni naraščaj in kot civi-
lizirani ljudje tako mnogoterim
potrebščinam zadostiti, ktere od
njih zahtevajo izobrazbo, družbeno
in bolj fino življenje, o vsem temu
pa kitajski Kuli niti pojma nima!
Pri tem je pa, akoravno ne glede
telesne moči, vendar službenost
Kitajca nasproti evropskemu de-
lavcu enaka, v trajnosti ga pa go-
tovo nadkriljuje. Kakor stroj se
uda poslovanju, in kakor stroj iz-
vršuje delo hitro in enakomerno.
Tako ceno kakor proda svoje delo,
tako trdovratno pa zahteva določe-
ni nizki zaslužek.

Predstojniki, kateri so si iz večlet-
ne skušnje pridobili spretnost, za-
morejo s Kitajci zelo veliko izvršiti.
Ti se vsemu vklonijo, kaj jim tak
„Lan-Keh“, tako se imenuje pozna-
valec kitajskih navad, zapové ali
odkaze. Vse drugačne so razmere k
predstojniki, kateri so le malo ali
celo neznani s kitajskimi navadami
in značaji. V takem slučaju se po-
kaže zabiti, prikriti in k upor na-
ganjeni značaj Kulija. Vedni pre-
piri in nagajivosti tirajo k ustavlje-
nju dela, surovim nastopom in
pretepom. Fanatični Kuli se nobe-
ne stvari ne ustraši, nobeden pred-
stojnik si ni med izgradi svest svo-
jega življenja. Iz tega je sklepati,
da Kuli le takega gospodarja čista,
kteremu ga v ročnosti prekaša, in tudi
le potem, ako ga vedno in brezozir-
no naganja in mu kaže, da se ga
ne boji. Kitajec ne pozna nika-
ke udanosti ali hvalečnosti za skazane
dobrote. Njegovar se ne bode poteg-
nil za svojega gospodarja v njegovej
oddsotnosti, temveč ga še z veseljem
za njegovim hrbtom obrekoval, in
se pobalinsko veselil za vsako pre-
kanjenost. Za njega je le oni ne-
dotakljiv, kateri zaseda odlično me-
sto bodisi vlad ali bogastva.
Bogastvo je pri Kitajcih nad vse.“
Kakor vidimo, se tudi meščan-
stvo boji javne nevarnosti pred ve-
likim uvažanjem Kulijev na Nem-
ško in to objednem smatra za „mo-
ralično“ nevarnost. Toda kaj ho-
de ta reči poleg nevarnosti, kateri
v oko zre nemško delavsko ljudstvo
glede uvažanja Kulijev?!

In vendar bode uprav to nemške
podjetnike skominalo po uvažanju
Kulijev in kaj lahko se zgodi, da
celo svoje kapitalistične želje uteši-
jo z uvažanjem Kulijev — „moral-
a“ jih pa itak niti toliko ne briga ka-
kor lauski sog.

Rusija in Perzija.

O tekmovalnem boju Anglije in
Rusije za višjo oblast v istočni Aziji,
je bilo nekaj časa vse tiho. Le pre-
obrat v cesarski palači v Pekingu
nas je zopet opomnil na angleško-
ruske spletke in nevidne boje za
prednost na kitajskem dvoru. Gla-
sen pepir in rožlanje z orožjem,
kteremu se je popreje čulo iz daljnega
iztoka, je za nekaj časa obmolnilo.
Toda v družini delih Azije se je an-
gelsko-rusko naprotstvo zopet po-
novilo. Posojilo, katero je Perzija
ravnokar dobila na Ruskem, in
kteremu je po soglasnem mnenju iz
Petrograda, Londona in Berlina,
največje politične važnosti, pome-
ni velika napredek Rusije pred
njeno tekmovalko in temu prime-
ren poraz Anglije v njenem vstra-
jočem naporu za prvenstvo v Aziji.
Dva kraja v zapadni Aziji sta za
oblastne razmere obeh tekmovalk
največjega pomena. Rudeče morje,
toraj pomorska pot v istočno Indijo
in perzijski zaliv, toraj gospodo-
vanje Perzije in s tem vprašanje
daljnega ruskega temelja za na-
pad proti angleški oblasti v Indiji
Rusija namerava pretrgati pomor-
sko pot v istočno Indijo, poleg tega

pa v prvi vrsti pridobiti za rusko
brodovje premogarsko postajo v
Rudečem morju. Dosedaj Rusija
tega ni mogla doseči vkljub naj-
napornejšemu trudu. Nasprotno
pa se ji je posrečilo se polagoma
v Perziji utrditi. Od severa prodira
ruski vpliv že dalj časa v Perzijo,
ne da bi od te strani Anglija za-
mogla nasprotovati ruskim vspe-
hom. Toliko bolj marljivo se je
trudila ob perzijskem zalivu Rusom
nasprotovati. Tam vzdržuje precej
močno brodovje; na turškem po-
sestvu posebno v Bagdadu in Bal-
fori je svoj vpliv zelo utrdila.
Bahrein otočje je pod angleškim
pokroviteljstvom; na obrežju Ma-
skata ima utrjeno postajo. Dalje
je Anglija slednji čas skušala izko-
riščati zmešnjave v sultanatu Ku-
weit v dosego nove zaslonbe in celo
na perzijskem obrežju spravila
pod svoje pokroviteljstvo trgovsko
mesto Bushir in primorsko luko
Shiras. Da skuša Rusija ustaviti an-
gelski vpliv ob perzijskem zalivu je
samoumevno. Po turško-grški vojs-
ki je Rusija skušala Turčijo prego-
voriti, da bi se uprla proti tamošnem
postopanju Anglije, kar je pa izpod-
letelo. Dalje so bili vsi dosedanji
poskusi Rusije, pridobiti v zalivu
premogarsko postajo brez vspeha.
Da je pa Rusija vkljub temu svoje
namene glede Perzije na tihem in
sicer uspešno zasledovala, je raz-
vidno iz tega, da je poskus dobiti
na Angleškem perzijsko posojilo s
posredovanjem perzijske banke,
pred kakim poldrugim letom izpod-
letel. Sedaj izvršeno perzijsko po-
sojilo na Ruskem in sicer pod po-
goji, vsled kterih postane Perzija v
gospodarstveno odvisnih razmerah
proti Rusiji, jasno dokazuje, da je
v Perziji zmagal ruski vpliv. Poli-
tikarji so radovedni, kaj bode An-
glija sedaj izumila, da poravna svoj
politični poraz v Perziji.

Iz naših novih kolonij.

Iz ozadja napadli.

Manila, 31. jan. Blizu Subiga
so vstali iz ozadja napadli 40 mož
močan oddelek 25 pešpolka. Po-
ročnik Schenk, seržant Singleton
in trije prostaki so bili usmrteni in
pet mož je bilo ranjenih.

Washington, 31. jan. Pred-
sednik McKinley namerava na fili-
pinskem otočju vpeljati civilno
vlado, kakor hitro bode z svojo
proklamacijo naznanil konec fili-
pinske vojske. Na delu vlade misli-
jo postaviti iz pet članov obstoječo
komisijo. Vojni tajnik Root pripo-
roča, da bi se namesto te komisije
postavil jeden sam načelnik.

Voja med Boerci in Anglijo.

Vojska do skrajne meje.

Tako svetuje Chamberlain.

London, 30. jan. Velika mno-
žica se drena pred poslopjem in pri-
uhodih parlamenta. Galerije so
prenapolnjene. Vse je radovedno
in z velikim zanimanjem poslušalo
prebitanje prestolnega govora.

V istem izražja stara kraljica glo-
boko glušenje, ker se je na bojnem
polju žrtvalo toliko dragocene
krvi. Večeli jo pa, da so bili njeni
podaniki iz vseh delov velikanse-
ga posestva tako patrijotično pri-
pravljeni se bojevati za domovino.
Trdno se zanašam, je nadaljevala
kraljica v svojem govoru, da bo-
deté vstrajali v vaših naporih, dok-
ler ne bode končan boj za ohrani-
tev države in zmagovalno utrjena
naša višja oblast v južni Afriki.

Po prečitaniu prestolnega govora
je rekel liberalce Campbell Banner-
man, da bode opozicija vlado po
vsej moči podpirala, da se bode za
mogla vojska zmagovalno končati,
akoravno morajo liberalci odločno
zavreči vladno politiko, ktera je
prouzročila vojsko. Konservativce
vojvoda Somerset je izrazil upanje,
da se bode vojska nadeljevala, dok-
ler ne bode britiška zastava vihrala
nad Pretorijo, toda sedanjí vojaški
sistem na Angleškem ni nič prida,
kajti kakor kaže je armada le zato
obstala, da so se gospodje vojnega
urada mastili. Earl Shaftesbury

je rekel, da je sedajna vojska naj-
večja, ktero je imela Anglija od
Wellingtonovega časa.

Šestotisoč mož.

London, 30. jan. Da bodo La-
dysmith prepuščali svoji osodi, je
sedaj sklenjena stvar, ako parla-
ment drugače ne ukrene. Vojaški
zvedenci trdijo, da ima sedaj An-
glija 184 000 mož v južni Afriki.
Število boerske armade znaša
87 000 mož, med temi 8000 Uitlan-
derjev, 2500 Evropejcev in 4500
vstašev. Da bi bili pa zamogli zma-
gati, morala bode Anglija še na-
daljnih 100 000 poslani na bojno
polje, 50 000 da zatrejo vstajo v
Kap koloniji, 50 000 pa za re-
zarvo.

Buller bode baje še enkrat
poskusil Ladysmith
oprostiti.

London, 31. jan. General
Buller poroča, da bode še enkrat
in sicer po drugem potu poskusil
Ladysmith oprostiti. Vspeh tre-
tjega poskusa je v prvi vrsti odvisen
od točne pozicije Lyttletonove bri-
gade, ktera baje zaseda severno
stran ob Tugeli in se od Potgieter
lahko preko kakega prelaza naprej
pomakne. V obleganem mestu
slišijo grometi Bullerjeve topove in
posadka je dobre volje ker upa, da
je pomoč blizu, potem pa tudi, ker
je med njimi razsajajoča mrzlica
ponehala. Kakor se iz Ladysmitha
heliografira, se boerski tabor ob
gorenji strani mesta zopet napo-
ljuje z Burgherji, kateri se vračajo
po odhodu Angležev. Oblegalna
armada se je zelo pomnožila. Na-
videzno se Boerci pomikajo proti
jugozapadu. Na višinah pri Co-
lenso so zapazili nov tabor.

Da je posadka v Ladysmithu
mnogo prestala in se še ved-
no zanaša na pomoč, jim tu
prištevajo kot prevelik optimizem,
kajti njihov položaj mora v istini
biti obupen. Vkljub temu hoče
posadka vstrajati.

Sedaj bolj mirno premišlujejo
dogodke slednjih dni. Pozmernih
centihval je britiška armada zgubila
301 mrtvih, 1584 ranjenih in 130
vjetnikov, odkar je prekorčila Tu-
gelo. Ako so od Boercev poročane
male izgube resnične, je težavno
določiti.

Vojni urad je izdal nadaljni izve-
stnik zgb ob Spion Kopu in
v praskah pri Venters Spruitu.
Isti navaja 139 mrtvih, 391 ranje-
nih in 63 pogrešanih, skupaj 593
mož. Po dosedanjem računu zna-
šajo skupne zgube Angležev od za-
četka vojske 9658 mož. Boerci so
kakor se iz britiških virov poroča,
v bojih pri Spion Kopu zgubili 130
mrtvih.

Lourenzo Marquez, 1. feb.
Kakor se iz Transvaala poroča, je
vojni urad v Pretoriji uvide, da bi
bilo brezvspešno naskočiti Lady-
smith, na drugi strani pa tudi bom-
bardiranje ni dovolj uspešno. Zato
baje nameravajo se poslužiti sicer
čudnega, a bolj vspešnega sredstva.
Iz Johannesburga in Pretorije so
poslali velike množice lesa, peska
in sto Kaffrov, da bodo zajezili
reko Klip več milj pod Lady-
smithom. Vled tega bode voda me-
sto proplavila in vojak, kakor tudi
prebivalci bodo morali priti iz svo-
jih pred bombami varnih podzem-
skih stanovanj in sicer tako, da
jih bodo dosegle krogle oblegalnih
topov.

London, 1. febr. Vlada se kar-
ni ne prizadeva spraviti na noge
več vojaštva ali pospeševati vojs-
kovanje, vojni urad celo nabi-
ranje prostovoljcev več ne pospe-
šuje in število dosedaj nabranih
novincev ni višje nego 2000 mož. O
regularnem naboru ni kar nič
čuti. Na drugi strani pa tudi pri-
manjkuje častnikov. Lord Roberts
je priporočal, da bi seržante poviš-
ali častnikom in popolnili prazne
častniške prostore, toda vojni urad
se zopet boji za družbene razmer-
častniškega stanu itd. Veliko po-
manjkanje vojakov je spomnilo
merodajne kroga na ponos naroda
na mornarice. Brodovje v kanalu
se ne bode vrnilo v osrednjo morje,
ampak manevriralo ob irskem ob-
režju in rezervno brodovje bode
najbrže nastanilo v Portlandu. Po-
pravljanje vojnih ladij bode pospe-
šilo. Častniki mornarice imajo po-

velje biti vsaki čas pripravljenim,
to je, nadejajo se nakratnega oboro-
ževanja mornarice.

Pomanjkanje premoga na
Angleškem.

London, 1. febr. Zvedelo se je,
da je tvrdka v Cardiffu z inozem-
skimi agenti sklenila pogodbo za
oddajo 400 000 ton premoga. To je
vzbudilo bojazen, da ne bi bil
morda kak skrivnen načrt s poveča-
nim izvozom premoga škodovati
vojni sili angleškega brodovja.
Stavilo so vladi že razna predloge,
da bi se postavnim potom ustavile
take transakcije. Vse v Durbanu
odhajajoče prevoznje ladije so pri-
morane rabiti le angleški premog,
ker so premogokopi v Kap koloniji
vsled vojske zaprti.

London, 2. febr. Poročilo, da
upa Buller z svojimi vojniki v jed-
nem tednu doseči Ladysmith, sicer
več poročevalcev potrjuje, toda tu-
kaj nihče ne veruje. Dalje se, po-
roča kakor pravijo iz zanesljivega
vira, da je general Buller zopet pre-
korčil Tugelo in sicer na treh
krajih. Vojni urad trdi, da ne vé
nič o enakem poročilu. Kakor se
iz Kapstadta poroča vlada v Kap
koloniji velika nezadovoljnost.
Ljudstvo bi bilo takoj pripravljeno
zrazprostriti zastavami iti k Boer-
cem, ako bi se le kak boerski vojni
oddelek prikazal. Karkoli se v Kap-
stadtu godi, o tem so v Pretoriji
natančno poučeni.

Sovražstvo med belopoltnimi in za-
morci.

Indianapolis, 1. febr. Pred
šestimi tedni je prišel iz Kentucky-
ja zamorec George Mason s ženo
in šestimi otroci in se naselil v
Washington countyju. Vsi poskusi
dobiti delo, so bili zaman, nik-
jer ga niso marali, ker je za-
morec. Potem so se v okolici pri-
kazale koze in ljudje so obdolžili
Masona, da je prišel iz Uniontowna
in prinesel kužno bolezen. Pričeli
so mu pošiljati pismena svarila,
da mora pred njego okolico zapustiti,
ker bode njegovo koč požgali.
Mason ni hotel iti, toda dotično
noč je ogenj uničil njegovo stano-
vanje in le s težavo si je z družino
rešil golo življenje. Naložil je na
voz ženo in otroke z ostalim borbim
imetjem, vpregel mulo in se podal
zopet na pot proti Kentuckyju.

Nesreče na železnih.

Tampa, Fla., 1. febr. Včeraj
večer je ponesrečil 20 milj severno
od tukaj potniški brzovlak, zavozil
je v odprto ogibačo. Postni in eks-
presni voz sta skočila iz tira ter se
preobrnila. Pullmanov voz je ostal
na tiru. Vodja lokomotive je bil na
mestu mrtev. Tudi eden potnikov
je bil usmrten; bil je tako hudo
razmesarjen, da ga ni mogoče spo-
znati. Sin postnega agenta je bil
tako hudo poškodovan, da je danes
zjutraj umrl. Tudi več potnikov je
bilo poškodovanih. V obče mislijo,
da je ogibačo navlašč roka zlodejca
odprla, da bi prouzročila nesrečo.

Akron, O., 1. febr. Danes zju-
traj je v mestnem okrožju zadel
brzovlak Erie železnice ob tovorni
vlak; strojevodja Diday brzovlaka
je bil usmrten, kurilec pa lahko
poškodovan. Diday je bil najsta-
rejši vodja lokomotive na tej želez-
nici. Nekaj potnikov je bilo poško-
dovanih in trije vozovi razbiti.

Kuga v Honolulu.

San Francisco, 31. jan.
Parnik „Australia“ je po sedem-
dnevni vožnji iz Honolulu danes
sem dospel in prinesel vest, da je
do dneva, ko je parnik odplul
umrl za kugo 41 oseb, skupaj pa
je zbolelo 51 oseb. „Australia“ je
morala v kvaranteno, da jo prekaže.
Da kugo v središču zaduše je zdrav-
stveni urad odredil požgati oddelek
hiš v kitajskem delu mesta, požar
se je pa tako hitro širil, da ga ga-
silci niso mogli cmejiti le na od-
menjene hiše, temveč je vpepelil
ves del. 4 500 oseb mora vsled tega
prenočevati v šotorih.

V soboto dne 20. januarja so
poskušali požgati del bloka št. 15,
kjer je bilo gnezdo kuge. Nkrat
se je obrnil veter in gnil plamen
proti krasni Kaumakapili cerkvi
domaćinov. Ista je pogorela kakor
tudi sosednji kitajski tempelj. Od-

delek gasilcev, kateri je hotel re-
šiti cerkev je moral pustiti brigal-
nico in bežati, ko jo je plamen za-
jel. Plamen se je širil s tako hitro-
stjo, da so prebivalci komaj rešili
golo življenje. Med pogoreli je
kajih 1800 Kitajcev in 500 Kitajk,
700 Japoncev in 400 Japonk in ka-
kih 200 domačinov obojega spola
in le nekaj 30 do 40 belopoltnih.
Honolulu Iron Works je moštvo
zveznega parnika „Irequis“ rešilo
pred požarom.

Evropske in druge vesti.

Budapešta, 31. jan. Ogerski
državni zbor je sprejel predlog v
dovoljenje 30 milijonov goldinar-
jev v napravo topov, pušk in stre-
ljiva. Ministrski predsednik pl.
Szell je v svojem govoru kazal na
napeti položaj na balkanskem po-
litoloku, in zato je potreba biti na
vse slučaje pripravljenim. Zanikal
je tudi, da utrdjenje Kotora ni na-
perjeno proti Italiji, saj ta je ven-
dar dober član trojeve.

St. Petersburg, 31. jan.
Tukajšnji listi izražajo svojo zado-
voljnost glede rusko-perzijskega
posojila, pri tem pa izrekajo, da je
Rusija pokazala svojo nežnostnost
v tem, ko si ni zagotovila dohodke
colninske hiše v perzijskem zalivu.
Zahtevajo pa tudi, gradnje že-
leznice in to kot najboljše sredstvo,
da odstranijo zahteve družih naro-
dov.

Pariz, 31. jan. V oficijelnih
krogih se pripoveduje, da je med
sudeškimimi vojniki v Khartumu
nastala vstaja. Sudanska vojna
obstoji iz dveh bataljonov, skupno
1500 mož, belopoltnih britiških
vojakov je samo 150 mož.

Kairo, 31. jan. General sir
Francis Wingate, poveljnik egip-
tovski armade je brzo odpotoval v
Omdurman. Vojaki domačini so
čuli o angleških porazih v južni
Afriki in prete z vstajo.

Praga, 31. jan. V Brnu so
zaprl agitatorja Vincenca Körberja
in dva urednika čeških časopisov.
Dotični so bili baje v zvezi z velikim
premogarskim štrajkom.

Rim, 1. febr. Kardinal Dome-
nico Jacobini, jeden najbolj odlič-
nih članov svetega kolegija, rojen
dne 3. sept. 1837 v Rimu in postal
kardinal leta 1896, je danes umrl.

London, 2. febr. Poročevalec
„Daily News“ v St. Peterburgu po-
roča: „Rusko posojilo Perzije zago-
tavlja Rusiji podaljšanje edine pra-
vice tam zgraditi železnice. Daje
so tukaj mnenja, da bode Rusija v
nagrado za drugo posojilo v mesecu
juniju t. l. dobila Bender Abbas v
perzijskem zalivu.

Dunaj, 2. febr. Premogarski
štrajk na Češkem pričinja avstrijs-
ski vladi delati preglavice. V Dux
je policija razpustila zborovanje
štrajkarjev, kar je socijalistični dr-
žavni poslanec prehudo vlado na-
padal.

Tudi dunajski občinski svet ni
znostal v tej zadevi in sklenol, da
uaj bi vlada vzela v svojo oskrh za-
sobne premogokope.

V Vitkovicah na Češkem so va-
ljalnice in v Toplicah vse steklarne
in sedem družih tovaru zaprl vsled
pomanjkanja premoga.

Kretanje parnikov.

V New York dospeli:

„Werra“, 1. febr. iz Genove z 224 potniki.
„Westernland“, 1. febr. iz Antwerpena z 403
potniki.
„Saale“, 2. febr. iz Bremena z 551 potniki.
„Dresden“, 2. febr. iz Bremena z 397 potniki.
„Germanic“, 2. febr. iz Glasgova.

Dospeli imajo:

„Patricia“ iz Hamburga.
„St. Paul“ iz Southamptona.
„Lucania“ iz Queenstowna.
„La Champagne“ iz Havre.
„Staatendam“ iz Rotterdam.

Odpluli bodo:

„Saale“, 6. febr. v Bremen.
„St. Paul“, 7. febr. v Southampton.
„Westernland“, 7. febr. v Antwerpen.
„Germanic“, 7. febr. v Liverpool.
„La Champagne“, 8. febr. v Havre.
„Fürst Bismark“, 10. febr. v Genovo.
„New York“, 10. febr. v Southampton.
„Patricia“, 10. febr. v Hamburg.
„Staatendam“, 10. febr. v Rotterdam.

Odpluli bodo:
„Saale“, 6. febr. v Bremen.
„St. Paul“, 7. febr. v Southampton.
„Westernland“, 7. febr. v Antwerpen.
„Germanic“, 7. febr. v Liverpool.
„La Champagne“, 8. febr. v Havre.
„Fürst Bismark“, 10. febr. v Genovo.
„New York“, 10. febr. v Southampton.
„Patricia“, 10. febr. v Hamburg.
„Staatendam“, 10. febr. v Rotterdam.

Parniški listi so dobili po izvirnih
cenah pri FR. SAKSER & CO.,
109 Greenwich St., New York.

Jugoslovanska Katoliška Jednota.

Sedež v ELY, MINNESOTA

URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF AGNIČ, Box 266, Ely, Minnesota.
Podpredsednik: JOSIP PEZDIRC, 1024 South 13th St., Omaha, Neb.;
I. tajnik: IVAN GOVŽE, Box 105, Ely, Minnesota;
II. „ JOHN GLOBOKAR, Box 302, Ely, Minnesota;
Blagajnik: MATIJA AGNIČ, Box 266, Ely, Minnesota.

PREGLEDOVALCI KNJIG:

JOHN HABJAN, Box 303, Ely, Minnesota;
JOHN PREŠERN, Box 286, Ely, Minnesota;
JOHN LOVŠIN, Box 291, Ely, Minnesota.

Dopisi naj se blagovolijo pošiljati na I. tajnika I. van Govžeta Box 105, Ely, Minnesota.

Društveno glasilo je „GLAS NARODA“.

Dunaj, 2. feb. Ljudski shod, katerega se je udeležilo 3000 oseb, je poslal transvaalskemu agentu dr. Leydsu brzojav z izrazom simpatije za Boerce. Navzoča sta bila holandski poslanec in britiški attaché.

Paris, 2. feb. Jutri bode finančni odbor parlamenta objavil svoje poročilo o stroških za armado. Kakor trdijo bode isto obelodanilo razna sleparstva in goljufije pri generalnem štabu. Za ogromne porabljene svote ni nikakih računov, o družih velikih nerednostih kar ni govoriti. Poročilo bode pokazalo, da je število generalov preveliko in hudo bode kritikovalo upravnštvo armade.

Med razmotrivanjem v poslanski zbornici se je poljedelski minister Jean Deputy odločno potegoval za višjo ceno na importirano ameriško olje, posebno na olje iz bombaževga semena.

Drobnosti.

Obešenec in miši. — V Idremskem pri Kobaridu so našli obešenega v seniku nekega tujca, buje Nemca, v starosti 60 let. Ko je hotel nekdo naložiti seno, je zgrabil za nogo. Miši so mu že pogrizle oči. Sodna komisija je reš potiskala in našla, da je še pred kratkim poslal priporočeno pismo nekam na Nemško.

Poskušeni samomor. 9. jan. zvečer se je hotel v vojašnici na gradu v Gorici neki vojak ustreliti. Prvi strel ga ni zadell, zato je poskusil drugič, ali tu so se priskočili drugi vojaki na pomoč, ki so tako preprečili samomor. Pač čudno, da se ališli toliko o samomorih med vojak!

Raznotere vesti. V Trstu se je usmrtila a fenilno kislino sproga delavca Antona Gustina, ker jo je trpinčil in se naposled hotel ločiti od nje. — 5. jan. zvečer je pogorela v Trstu prodajalnica steklenice in porcelana, last tverde Zenarino in Gentili v ulici sv. Antona. Škode je več tisočakov. — Lucheni ni več v samotnem zaporu v Genfu, marveč v delavnici iste jejnišnice, kjer z drugimi kaznjenci vred prav pridno dela. — V Krakovu se je hotel usmrtiti odvetnik dr. Kratter, da bi tako pomagal svoji rodbini do svote, za katero je zavarovan; ranjen je t-žko, ali rešili so ga smrti. — Umrli je Manlio Garibaldi, zadnji izmed sinov generala Giuseppe Garibaldi, star okoli 52 let. Italijanski listi našli so vsi „giujeni“ radi tega.

Umrli pritisknjen na zid. — Anton Persolja, posestnik na Travniku tik Šmartna v Brdih, je šel v gozd, aekal les za tako zvane „rakle“, ki se rabijo v podporo trtam, ter je peljal potem okoli 30 bremen do mu. Cesta je slaba, in na nekem kraju se je voz nagnil in zvrnil ob zid. Persolja je bil k nesreči pri zidu. Voz ga je stisnil čez prsi in trebuh, da je revež pritisknjen ob zid umrl. — Voznikom sledi iz tega pouk, da treba hoditi po takih elabih cestah pred vozom ali za njim, nikakor pa ne ob vozu.

Sleparska nuna. O sleparski Terenzi Doda Massei, katero so zaprli nedavno v Rimu, poročajo listi, da se je izdajala kot princesinja Elizabeta Zofija Bavarska. Trdila je, da je šla zategadelj v samostan, ker jo je hotel nadvojvoda Frau Ferdinand prisiliti za ženo. Kazala je italijansko pisane liste s podpisom nadvojvode. V pismu so bile grožnje, da jo bo nadvojvoda, ko postane avstrijski cesar, prisilil v zakon, in da bo ustrahoval tudi pa-peža, ako mu bo delal sitnosti. Vsa pisma so bila seveda lažnjiva. Sleparka je opeharila za velike svote tudi ljudi v Trstu, Bologni in na Dunaju. Leta 1894 je bila v servitnem samostanu v Bologni, kjer je igrala veliko vlogo. Kardinal nadškof Svampa je bil njen posebno goreči prijatelj. Sleparka je hodila v notranjo šolo pri Uršulin-kah v Ljubljani, a doma je baje iz Skadra. Preiskava bode razkrila baje mnogo pikantnih doživljev te izredno premetene pustolovke, laži princesinje in nune.

Dve razklesani ženski trupli. V ribnjaku poleg Lyona je našla oskrbnica zdravnik Noacka, ki ima poleg vasi Francheville majhno posestvo, zavoj. Ko ga je odvezala, je našla v njem kos človeškega telesa. Ko so izkali dalje, so našli okoli 15 taci zavojev, v katerih so bili deli dveh ženskih trupel. Kdo je ženska tako razme-saril ter pometal v zavojih v rib-njak, ni znano, a tudi ženskih ne pozna nihče, ker so bili kosi že skoraj do cela zginiti.

Smesnice.

Novo letno vošilo. Mali sinček piše: „Ljuba stara mamica! Vošim ti, da bi v tem letu prav dolgo živela!“

Tudi mera. Mali Tine (bratu ki je študiral zdravilstvo): „Oh Karol, jaz bi tudi že rad toliko znal in vedel kakor ti!“ — Karol: „Moj Bog, ti paglavci, predno to dosežeš, bodeš moral še veliko — pive spiti!“

Praktičen. Dijak A.: „Ako bi imel dve obleki, bi šel danes večer na ples!“ — Dijak B.: „Zakaj pa dve obleki?“ — Dijak A.: „No, eno bi vendar nesel preje v zastav-nico!“

Predober. Najemuik: „...Mi-nolo noč je dež padal na mojo po-stelj. Vi morate kaj storiti, da se to več ne zgodi!“ — Hišnik: „Go-tovo! Za današnji noč Vam bodem posodil moj dežnik!“

Nepoboljšljiv. Oče: „Za to pot Tone, ti hočem še odpustiti — toda za gotovo upam, da postaneš v prihodnjem stoletju zo-pet marljiv, dober trezen človek in pričneš novo življenje!“ — Dijak Tone: „Gotovo oče, obljubim ti... toda povej mi, ali računaš novo stoletje že od 1900 ali še le 1901?“

Osmišen stric. Stric: „Sra-mota je, Ivan, da imaš toliko dol-gov!“ — Ivan: „Ali ni res, ko imam tako bogatega strica!“

Preveč zahtevano. Gospa: „To je preveč Mina!“ Vi se vselej zmotite v računu in to vedno v Vašo korist!“ — Kubarica: „Milostiva, vendar nemorete od nas ubegih poslov zahtevati, da bi se na naš račun zmotili!“

V pomirjenje. Potnik (na krovu parnika): „Za božjo voljo, kurilec! Ura na parnem kotlu kaže najvišji tlak, Vi pa še vedno nakla-date premog!“ — Kurilec: „Oh, ta ura že dolgo ne kaže prav, tam gori smo jo pustili le v pomir-jenje potnikov!“

Ne veruje. A.: „Tu imate moje roko! Vi dobite mojo hčer za ženo, dote dobi 20.000 gold. od teh dam 5000 gold. takoj po poroki, ostalo pa počasi, kakor mi dobajaj-plačila!“ — B.: „Dobro, toda lju-bi tast še živitvijo počakajmo raje, da ti sprejmeš plačila!“

Pozna ga. Mož: „Ljuba Ana, ali si hočeš malo ogledati izložbo?“ — Žena: „Zakaj bi se po nepotreb-nem razburila?“

Pomilovalna okoliščina. Zagovornik: „Pomislite, gos-poda moja, ako je zatoženec za-menjal svoje in tvoje, nesmemo tako hudo obsojati, saj je obiskal samo ljudsko šolo in se le malo slovni-ce učil!“

Listnica uredništva.

Rojakom odpošljemo sedaj za \$20.42 100 kron avstr. veljave, pri-dejati je še 20 centov za poštnino ker mora biti denarna pošiljatev registrirana.

Kje je?

FRANK JAKLIČ, doma iz Sodine vasi, okraj Žužemberk; pred 4 leti je bil v Aurori, Ill., njegova sestra bi rada zvedela za njega in prosi rojake, ako kdo ve kje biva, da bi jej naznanili pod naslovom: Joha-na Jaklič, Haser, Pa., West-moreland Co. (14. fb.)

Kje je?

GEORGE NOVAK, doma iz Hinjske župnije iz vasi Višen, iz Cleve-landa je odšel meseca avgusta 1898. Njegov naslov bi rad zvedel njegov brat: John Novak, Saloon, 35 Woodland, Carr St., Cleveland, O., in prosi rojake, da bi mu ga nazna-nili.

Naznanilo.

Nekdo je pred tremi leti iskal v tem listu NIKOL KUKALA iz Suhorja, župnija Dragatus, okraj Črnomelj; sedaj naznanjam, da je ta rojak umrl 26. avg. l. l. v blaz-nici (Aeylum House) v Phoenix, Arizona. J. K.

Kje je?

MARTIN MUŠIČ, doma iz Drago-vanje vasi, okraj Črnomelj, pred petimi leti je bil pri podpisnem na hrani in mi ostal dolžan \$67.86, to ga priporoča kot dobrega rojaka.

Josip Smuk, Box 284, Ely, Minn., St. Louis, Co.

Kje je?

FRANK VERGO, doma iz Kom-polja, župnija Dobropolje, pred tre-mi leti je bival v Anacondi, Mont., sedaj pa nič ne vem ali je še med živimi. Ako kdo rojakov kaj o njem ve, naj blagovolji naznaniti bratu: Janez Vergo, Gowanda, N. Y., ali „Glas Naroda“.

KOLEDAR „Glas Naroda“ pro-podajata v Clevelandu, O.: John Grdina, trgovec, 1751 St. Clair St. in Jacob Widmar 1196 St. Clair St. V Anaconda, Mont., M. J. Kra-kar, 501 E. 3th St. V Calumetu, Mich., je dobiti „Koledar“ v grocerijski prodajalni-ci pri Grahek in Sunich.

Slovenska babica.

MARIJA LUKAN, babica z desetlet-nim izvrševanjem tega posla se pri-poroča Slovenkam v CLEVELANDU, O., in okolici in naznanjam, da bi-vam v hiši štev. 63 Oxford St., go-vorim tudi hrvatski in nemški. Občam največjo pazljivost in naj-boljšo postrežbo. Na razpolago imam več dobrih spriceval.

(1. mj.) MARIJA LUKAN, 63 Oxford St., Cleveland, O.

Francoška parobrodna družba Compagnie Générale Transatlantique.

Direktna črta do HAVRE - PARIS - SVICO - INNSBRUK (Avstria).

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih ob 10 uri dopoldne.

Parniki odplujejo iz pristanišča štev. 42 North River, ob Morton Street:

La Normandie	1. febr. 1900.
La Champagne	8. „ 1900.
La Gascogne	15. „ 1900.
La Touraine	22. „ 1900.
La Normandie	1. marca 1900.
La Bretagne	8. „ 1900.

Izvrstno bodo postreženi po-tniki v hotelu du Trocadero ob obis-ku pariske razstave.

Glavna agencija za Zjed. države in Canada: 32 BROADWAY, NEW YORK.

SVOJI K SVOJIM!

FR. SAKSER

oficijelni zastopnik raznih prekmorskih parniških družb

109 GREENWICH ST., NEW YORK.

se priporoča SLOVENCEM in HRVATOM, kateri potujejo

v staro domovino

ali želé koga sem vzeti za

parobrodne listke

raznih prekmorskih parniških družb po izvirnih cenah.

Listki za drugo kajito so dobiti od \$37 naprej. — Listki za medkrovje po izvirnih cenah, kakor tudi

železnice listke

na vse strani po ZJED. DRŽAVAH ali v STARO DOMOVINO.

Sedaj je čas, kdor želi koga to spomlad vzeti iz stare domovine naj se edino na nas obrne, ker pri nas ima vse prednosti, imamo dobre zastopnike v stari domovini, kakor tukaj in se za ljudi pobrinemo pri nasebiški oblasti.

Dalje se priporočam rojakom za pošiljanje

DENARJEV V STARO DOMOVINO

in to izvršujem najhitreje in najceneje. Velikanski denarni promet znamenjuje solidno postrežbo. Nikdo ne more tožiti o zgubi kake svote.

Potujoče rojake opozorjem, da naj mi vedno nazna-nijo njih odhod brzojavnim putem iz CHICAGO, MONTREALA, BUFFALE in taci krajev, kjer pridejo na železnico, ktera vodi v NEW YORK, ali pa naj jim dotični agent, pri katerem kupijo železnični listek, dobro napiše brzojav, keda j in po kateri železnici dospejo v New York, da jih počakamo na kalodvornu.

Varnite se ljudi, kateri se za mene izdajajo, izrabljajo moje ime in ljudi nenasmiljeno derejo. Vsakdo naj pazi na številko 109 GREENWICH STREET, vsi iz veri o mišljanju, odpoto-vanju, ali da je z menoj kot družabnik (partner) je sleparija.

V vseh navedenih slučajih se rojakom in rojakinjam za so-lidno, pošteno postrežbo priporočam

z velespoštovanjem

FR. SAKSER,

109 GREENWICH STREET, NEW YORK.

Slovenec in Hrvatom nazna-njam, da sem odprl

Miners Exchange Saloon,

700 E. Cooper Av., Aspen, Colo.

V njem točim izvrstno pivo Denver Milwaukee, od te pivarne sem tudi agent, dalje vsakovrstne žgane pijače, fine smodke, dobiti so dobra jedila in pre-nočišče.

V obilen obisk se priporočam (1. jl.) MAT. MAUTZ, lastnik.

Naznanilo.

Slovenec in Chicagi, Ill., nazna-njam, da se je tukaj ustanovilo novo društvo z imenom sv. Jurja štev. 960 (Catholic Order of Fore-sters). To je najcenejša Jednota v Zjed. državah. Pri tej se plačuje po starosti, od \$1000 plača prva vrsta 48 ct. na mesec, poslednja pa 88 c. lani se sprejemajo od 18. do 45. leta, vsak Slovenec lahko pristopi ako je zdrav in podčen v katoliški veri. Glede usmrtnine se lahko za-varuje od \$500 do \$3000. Za bolniško podpora se plača \$1 na 3 me-sece, podpora pa je najmanjša \$5, največja pa \$7 na teden, in na društvene stroške obišče bolnika zdrav-nik vsak teden enkrat. Do koncem tega leta se sprejemajo člani proti polovični vstopnini. Ako želi kdo natančneje pojasniti, naj se oglas pri predsedniku: Ant. Gregoriz, 764 Allport St., Chicago, Ill., ali pri tajniku: John Stephanich, 655 Throop St., Chicago, Ill.

Kje je?

JANEZ OREŠNIK, doma iz sko-cijanske župnije na Dolenjskem; meseca maja lani je bil na Calume-tu, Mich., od tam šel v Sheboygan, Wis., od tod pa ne vem kam je od-šel, ker oni čas sem bil v Iron Wood, Mich. Sedaj bi rad zvedel, ali je še živ ali mrtev, zato prosim rojake po širini Ameriki, ako kaj o njem vedo, da bi blagovolili naznaniti njegov naslov njegovemu očetu: Frank Orešnik, Box 123, Sheboygan, Wis., ali „Glas Na-roda“. (1. ap.)

Ako pošiljate novice v staro domovino obrnite se vedno na FR. SAKSER & CO. 109 Greenwich Str., New York.

Podpisani se priporočam vsem Slovincem in Hrvatom v Omah in okolici, da obiščejo prvi sloven-ski

SALOON,

1024 South 13. St., Omaha, Neb.

Vedno sem pripravljen vsakomu dobro postrežiti z dobro pijačo, finim whiskeyem in izvrstnimi smodkami. Tudi imam lepo urejene prenočišče; ako kdo sem pride in ne ve kam, naj se le pri meni ogla-si, in zadovoljen bode z vsem. Moj saloon je le tri bloke od postaje (dipe).

JOSEPH PEZDIRTZ,

1024 South 13. St., Omaha, Neb.

V srečni hiši ljubijo godbo.

Veliko boljše nego smo se nadejali, tako pravijo. To ni igrača. Tehta s zabojem vred 16 funtov. Lepa godbena skrinjica velja samo \$3.00, lani Vam pošljemo po sprejemu \$3.00 po ekspresu. Agentje zaslužijo denar, ker se lahko prodaj. Pošljite 2 ct. znamko za cenik itd. Standard Mfg. Co., 45 Vesey St., New York, P. O. Box 2853.

Listek

Trije blagajničarji.

(Dunajska pripovedka.)

Kakor splošno znano so v Avstriji z novim letom vpeljali novo kronsko veljavo. Ko so se nedavno v družbi v kavarni tudi o tem pomenovali, pripomnil je nekdo: „Blagajničar se ne sme zmotiti.“ Vsak blagajničar se ne boji toliko radi zmotitve izgubiti službo, nego da bi se valed tega kršilo njegovo ime. Temu je tudi v istini tako, vedno je tako bilo in bode tudi za naprej tako ostalo. Da je blagajničarju glas njegove nezmotljivosti glavna stvar, vem iz lastne skusnje. Pred več nego 30 leti sem bil namreč uradnik banke na Dunaju in imel priliko spoznavati celo vrsto blagajničarjev, kateri so bili pouzorni na svojo spretnost pa tudi s čudežno sigurnostjo opravljali svojo službo. Trije taki gospodje so mi sedanes živo v spominu, tembolj ker je vsakemu od njih, kakor glasoviti in občudovani so tudi bili, ravno meni nasproti napravil mali pogrešek.

Prvi, gospod H. je bil blagajničar pri zlatem denarju pri veliki dunajski banki. Štel je okrogle novce, ko jih je iz visoko vzdignjene desnice spuščal v levičo. To je bilo videti kakor igra, kakor dejanje čarovnika, v istini pa le dokaz velikanske spretnosti in vaje. Gospod H. je štel denar v teku, čutil njegovo svoto. Včasih je pustil kupcu držati čez mizo odprt mošnjček, v katerega je z viškom vaspal dotično svoto. Pravili so, da ni nikdar dvakrat štel. Pri meni pa se mu je pripetilo, ko je pogledal nanj in na ostale zlate v roki, ter djal: „Stojte, dva Napoleona sem dal preveč!“ Štel je še enkrat in pokazalo se je, da je imel prav. To je bila baje njegova edina zmota in še to je takoj zapazil.

Drugi blagajničar gospod B. je bil v mestu splošno znana oseba. Njegova sigurnost in spretnost je bila celo neverjetna. Tako rekoč bema rokama je denar sprejemal in izplačeval. Na levič je imel kopic papirjev in računov, desnica pa je opravljal manipulacijo z denarjem. Tu je od kupca sprejemal svoto, tam prodajalcu štel drugo. Z drobižem je gospod B. v istini čudežno ravnal. Ko je stotake, desetake, petake in goldinarje brzo razprostrl na mizo in moral na pr. izplačati še 78 krajcarjev, segel je enkrat v skledico in vrgel sedem desetec, v drugič segel med bakreni denar in vrgel osem krajcarjev na mramornato ploščo, več, nikdar manj, je-li šlo za eden ali devet komandov, kateri koli vrste drobiža. V tem je bil v istini nezmotljiv. Samo meni je dal enkrat 20 goldinarjev več, nego sem imel dobiti. Toda še danes bi stavil, da je bil oni pogrešek posledica optične zmotnje. Gredoč po stopnjicah sem preštel denar in zapazil zmotnjo. Šel sem nazaj in zaseptal blagajničarju, da mi je dal 20 goldinarjev preveč. „Nesmisel!“ me je ustavil nevoljno, „ne motite me, nimam časa.“ In bil je že pri drugem poslu. Ako sem hotel ali ne, obdržati sem moral, kolikor je bilo preveč, ter si mislil saj ima B. itak neomejeno zaupanje in mu nobene zmotnje ni potreba nadomestiti. Kajti vedeli so, da pri takemu uradniku je pomota skoraj izključena.

Trejni blagajničar je bil že zelo star, majhen, suh možiček, čisto obrit, vedno črno oblečen z belim zavrtnikom. Urađoval je v banki Henikstein & Co. na koroški cesti. In kako urađoval! Skrbno in premišljeno, kar je vse nestrpne in drenjajoče skontiste v obup tiralo. Pri vseh znamenjih nestrpnosti njegove okolice ostal je hladnokrven. Predno je izplačal, izgovoril je glasno in zelo počasi dotično svoto. Nato je ravno tako počasi številko za številko s koščekom krede na črno tablo zapisal in štel potem vsak bankovec posebej med prsti menjaje na mizo.

In ta človeški stroj je doživel enkrat pri meni nesrečo. Bil sem takrat še le nekaj tednov v službi in popolno zmešan in omamljen od nevarnega hrupa. Nekega po-

poludne sem moral oskrbeti število tirijatev. Opraviti sem imel v raznih bankah in tudi pri Henikson & Co. Ko sem korakal čez dvorišče neprijazne hiše, ugledal sem splošno znanega barona Heniksteina, moža, katerega je poznalo staro in mlado, o katerem so govorili, da spi v krsti, čigar vihrajočo brado in zelen opič, katerega celo v najhujši zimi ni pokrivala gorenja sukuja, je poznal ves Dunaj. Štel je pred svojim vozom in krmil že vprežene konje s žemljicami. Šel sem dalje, vstopil v pisarno, oddal nakaznico, spravil mi odšeti denar in se konečno podal v svojo pisarno.

Ko sem sprejeti denar predložil blagajničarju, je ta na prvi pogled začudeno vzkliknil: „Kaj je s temi tisočaki? Saj imate vsega skupaj prinesli komaj 400 goldinarjev! Kje ste dobili te tisočake?“ „Mislim, da pri Heniksteinu“, sem jedljal v zadregi, kajti da sem jih tam dobil, sem vedel takoj, ko sem pogledal računa, iz katerih je bilo določeno razvidno, da je stari gospod pri Heniksteinu postal žrtve čudne pomote. Pregledal je decimalno piko in mi namesto gold. 54.38 izplačal 5438 goldinarjev. In jaz nevednež sem jih vzel. Seveda sem tekkel takoj k njemu. Njegovo okno je bilo že zaprto. Ko mi je na moje lahno trkanje odprl, pošepetal sem mu hitro nekaj o pomoti... 5000 goldinarjev... in predložil račun. Prebledel je. „Počakajte me zunaj na mostovžu“, je rekel tiho. Čakal sem dobre pol ure. Konečno je prišel skoraj opotekaje in zelo razburjen. „Zmotil sem se“, je rekel hrupavo, „neverjetno, neverjetno!“ Izročil sem mu denar in hitro odšel, ker nisem hotel biti priča njegove zadrege in njegove duševne boleti.

Pridelek demantov.

Od angleških mest v južni afriki, katerim se je bati ljuteja napada Boercev, obrača Kimberley na se največjo pozornost, prvič ker je mesto demantov, potem pa tudi ker je v obleganemu mestu Cecil Rhodes, kralj jugoafrikankega bogastva. Morda bode cenj. čitalce zanimalo, izvedeti nekoliko o pridelku demantov v Kimberley. Imenovano mesto je v slednjem času postalo središče pridelka demantov. Do 18. stoletja je Indija zavzemala prvo vrsto glede kupčije z demanti. Okolo l. 1727. pa so našli demantove polja v Braziliji in od tistega časa je zadobila ta dežela prednost Indije; še le l. 1870 se je zvedelo o bogastvu demantov v južni Afriki. Od tistega časa je južna Afrika skoraj ves svet zalagala z demanti. Da je temu v istini tako, treba je le pomisliti, da cenijo skupni pridelek demantov v Indiji do l. 1899 na 10 milijonov karat v vrednosti 425 milijonov frankov; onega Brazilije na 12 milijonov karat v vrednosti 500 milijonov frankov; onega južne Afrike pa na 62 milijonov karat v vrednosti 1960 milijonov frankov.

Kakor znano je Irec O'Reilly l. 1867 videl velik demant v rokah boerskega dečka in na vprašanje izvedel, da se jednako kamenje nahaja na obrežjih Oranje reke. O'Reilly je prodal demant za 12.000 frankov in delil dobiček z očetom dečka. Kmalu potem je Hotentot kupil drugi demant za \$10.000 in istega prodal za \$220.000. Ko se je to izvedelo, vrelo je veliko pustolovcev v južno Afriko, kateri so se najprvo večinoma pečali z iskanjem demantov ob rekah. Toda vspehi so bili lenoznatni. L. 1870—1871 pa so našli demantna polja v Du Poitapan Blufontein in Kimberley.

Začetkom so se nahajali rudniki v rokah mnogih delničarjev; na pr. rudnik pri Kimberley si je delilo kakih 1600 posestnikov. Samoumevno je ta način imel v posledici mnogo nepopolnostij in kmalu so nastale manjše medsebojno zedinjene družbe. Toda tudi te niso mogle trajno uspevati, ker je rudkopstvo postajalo od dne do dne težavnej in potratnej. Tako so nastale velike kapitalistične družbe, katere so se konečno pod imenom „De Burs Consolidated Mines“ zje-

dinile. Ustanovitelj tega monopolizirane podjetja je bil Cecil Rhodes.

Prednosti tega združenja so jasne. Prihranili niso samo stroške splošnega oskrbovanja, ampak tudi stroški pridobivanja so se valed umnega obdelovanja rudnikov mnogo zmanjšali. Poleg tega pa so valed monopolu zamogli tudi nekoliko predpisovati cene pridelkom. Demanti imajo le vrednost, ako se nahajajo porokoma, skrbeti je toraj treba, da jih nikdar ni preveč na prodaj. Družba zato nikdar ne izkorišča svojih rudnikov do skrajne mogočnosti, ampak prideluje manj, nego bi v istini zamogla prodati. Sedaj obdelujejo samo rudnika „De Burs“ in „Kimberley“, vsi drugi pričivajo. S to uredbo se je družbi posrečilo, cene demantov trajno vzdržati na navadni višini. Delnice, katere so veljale 125 frankov komad, sedaj veljajo na pariški borzi po 680 frankov.

V minulih letih je znašal izvoz demantov iz Kap kolonije in sicer:

1893.....	95,536,075	frankov.
1894.....	65,339,450	„
1895.....	119,375,400	„
1896.....	116,161,175	„
1897.....	111,359,400	„
1898.....	114,172,425	„

Izvoze se je pomikal skoraj izključno v veliko Britanijo, ktera nadzoruje svetovno trgovino z demanti v istej meri, kakor Kap kolonija predobivanje. Demante brusijo in likajo večinoma na Nizozemskem, pa tudi v Belgiji, na Francoskem in v Zjed. državah.

Brazilijanski demanti pri svetovni trgovini komaj se pridejo v poštev. Tam se dobé le še črni demanti, katere radi njihove trdnosti rabijo večinoma pri vrtnanju skal in pri likanju taci demantov, katere obdelajo za lišp. Glavni kraji kjer dobivajo brazilijanske demante nahajajo se v pokrajini Bahis. Tudi v Avstraliji in na Borneo so našli demante.

Izvanredno bogastvo demantov v Kaplandu zagotavlja tej deželi še dolgo vrsto let velik dobiček. Mnogoštevilno rudnikov zamorejo še izkoriščati in še mnogo let bode ostala južna Afrika glavni kraj za pridobivanje demantov.

Denarje

najceneje in najhitreje pošiljaš v staro domovino, ako se obrneš na Fr. Sakser, 109 Greenwich St., New York, za 100 kron je treba poslati \$20.42 in za pošto 20 centov, ali za 100 gold. \$40.84 in pošto 20 centov.

Podpisani priporočam vsem Slovincem svoj krasno vrejeni

Hotel Florence

177 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y.

Vedno bodem točil razno izvrstno sveže pivo, posebnost pravo importirano plzensko pivo, fina vina; izvrstne smodke in okusna jedila bodem dajal vsem gostom proti zmerni ceni; na razpolaganje je lepo

kegljišče.

Posebno se priporočam rojakom za razne svečanosti, veselice, poroke itd., ker storil bodem kar je v moji moči.

Slovinci obiščete me obilokrat!

Svoji k svojim!

Še spoštovanjem

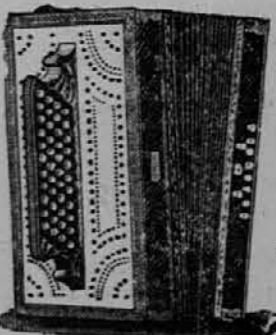
Frank Gole,

hotelir 177 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y.

Naročajte se na KOLEDAR „Glas Naroda“

ZA LETO 1900.

Cena 25 centov.

Silvester Strametz, ravnatelj mestne godbe (Citizen Consolidated Band) potrjuje, da harmonike izdelane po John Golobu imajo čiste, pravilne glasove in se zamorejo uporabiti pri vsaki godbi na fice, trobente ali pižali.

JOHN GOLOB,

izdelovalec

umetnih orgelj

se priporočam za izdelovanje in popravilo KRANJSKIH HARMONIK. Cena najcenejšim 3 glasnim od \$25 naprej in treba dati \$5 „are“. Boljše vrste od \$45 do \$100. Pri naročilih od \$50 do \$100 je treba dati polovico na račun. Glasovi so iz jekla, trpežni za vse življenje. Delo garantirano in prva poprava brezplačno.

JOHN GOLOB,

203 Bridge Street, JOLIET, Illinois.

Spričevala:

Palace Meat Market,

Jos. Asselin, Prop.,

337 Fifth St., Calumet, Mich.

Za praznike imamo lepo zalogo finega prekajenega mesa, kokoši, zajcev in mladih prašičkov.

Naša posebnost so

kranjske klobase.

Posebno pozornost bodem dajal Slovincem!

Naznanilo.

Rojakom naznanjam, da sem sčasno preselil svojo trgovino s knjigami iz Clevelanda, O., v Pittsburg, Pa., ter se priporočam za nadaljnja naročila knjig, katerih imam vsakovrstnih pripovednih in krasno vezanih molitvenikov. Denar naj se mi blagovolji poslati objednem z naročilom. Cenik pošljem na zahtevanje poštne prosto.

Ako me hoče kdo osobno obiskati naj se oglasi 5102 Buttler Street, Pittsburg, Pa.

MATH. POGORELC,

St. Marys Church 57 St., Pittsburg, Pa.

Na prodaj

iz proste roke posestvo in hiša pri metliškem mostu na Hrvaškem pri veliki cesti, ki vodi iz Metlike v Karlovec in na Ozel, nahaja se ravno na vogalu, kjer se cesta loči na Karlovec in Ozel. Hiša je pripravana za vsako trgovino, je dvonadstropna, poleg nje lep vrt in se na njem lahko pridelava zelenjava, ktera se doma rabi skozi vse leto; dalje je pri hiši velik hlev za 20 konj prostora, velika zidana nica in veliko dvorišče, to vse je obzidano s kamenjem; okola posestva so dve velike njive. To posestvo zato prodam, ker ne mislim iti več v stari kraj in imam tukaj vso družino. Cena in pogoji se zvedo pri Markotu Sodja, Crested Butte, Colo., ali pri Anton Sodja, selo Pravotina štev. 49, pošta Ribnik, Hrvatsko, Austria.

Podpisani priporočam vsem Slovincem in Hrvatom v Dollar Bay, Mich., in okolici svoj lepo na novo urejeni

SALOON,

kterega odprem dne 1. januarja 1899. Vedno bodem točil razno IZVRSTNO PIVO; fino DOMA NAPRAVLJENO VINO; dober WHISKEY in druge LIKERE, ter prodajal dobre SMODKE.

Z spoštovanjem

John Barich,

DOLAR BAY, MICH.

FRANC CUDEN,

trgovina z urami, srebrnino in zlatenino

LIUBLJANA Glavni trg (naspr. rotovža) LIUBLJANA

Priporočam rojakom svojo povsodi znano, bogato zalogo vsakovrstnih švicarskih stenskih in žepnih ur, verižic, nhanov in drugih zlatih in srebrnih predmetov po najnižjih cenah.

Ceniki pošiljajo se zastonj poštne prosto.

KNAUTH, NACHOD & KUEHNE

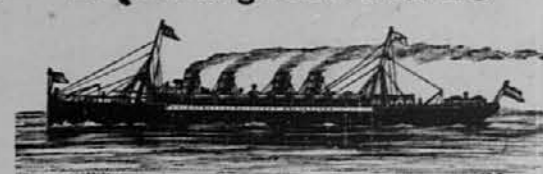
No. 11 William Street.

Prodaja in pošilja na vse dele sveta denarne nakaznice, menjice, in dolžna pisma.

Izposluje in isterjuje zapuščine in dolgeve.

Kares in Stocki

Bremen Bahnhofgasse stv. 29 Bremen.

jedina slovanska tvrdka, ktera potnike iz

Bremena v Ameriko

samo z brzimi in poštami parniki po zmernih cenah odpremljuje.

Vožnja čez morje traja samo 5 do 6 dni.

Oglasila in vprašanja odgovarjajo se v vseh jezikih takoj, točno in vestno.

KAREŠ in STOCKI, BREMEN, BAHNHOF GASSE 29.

JACOB STONICH

89 E. Madison St., Chicago, Ill.

Slika predstavlja uro za dame z dvojnimi pokrovi (Boss Case) in so najboljši pokrovi s zlatom pretegnjeni (Goldfield) in jamčim zanje 20 let; kolesovje je Elgin ali Waltham ter velja samo

\$15.

Dame, ktere želé uro kupiti se jim sedaj ponuja lepa prilika, Ta cena je le za nekaj časa.

Na zahtevanje pošljem cenike poštne prosto. Dobra postrežba in jamstvo za blago, je moje geslo.

Za obilo naročb se priporočam z vsem spoštovanjem

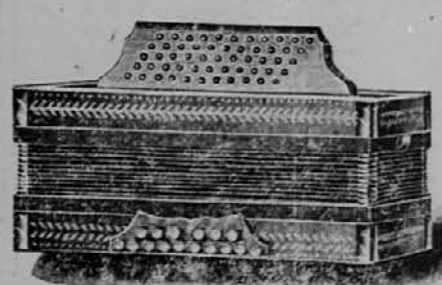
Jacob Stonich,

89 EAST MADISON STREET, CHICAGO, ILL.

JOHN VENZEL

izdelovalec

KRANJSKIH IN NEMŠKIH HARMONIK

se priporočam rojakom za izdelovanje in popravilo. Cene so primerno nizke, delo dobro in trpežno. Najnižja cena trovrstnih harmonik je \$18 do \$35 in naprej. Izvršim tudi na 6 in 8 glasov. Razpošiljam jih s pravico, da si jih lahko vsak ogleda na Express Office. Glede natančnejih pojavnih se je pismeno obrniti na:

John Venzel,

30 KING ST., CLEVELAND, OHIO.

Vina na prodaj.

Dobra rdeča črna vina po 40 do 55 centov. Dobra bela vina po 55 do 65 centov. Dobra vina s posodo vred.

Z naročilom naj vsakdo pošlje tudi novce ali Money Order.

NIK. RADOVICH,

702 Vermont Street.,

San Francisco, Cal.

Na prodaj iz prosteroke

POSESTVO in HIŠA štev. 34 v Cerkljah, okraja Krško na Dolenjskem, poleg hiše je vrt z lepim sadnim drevjem. Posestvo je pri veliki cesti in pri tem travi velike njive tudi v lepem kraju. To posestvo za to prodam, ker ne nameravam iti več v stari kraj in imam vso družino tukaj. Cena in pogoji se zvedo pri: John Stancko, 1706 St. Clair St., Cleveland, O. (1. ap.)

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje tudi nadalje hranilne vloge

po 4%

brez odbitja novega rentnega davka.

Denar — tudi amerikanški — se jej lahko pošilja naravnost ali pa s posredovanjem „GLAS NARODA“.